

یاد بود

به یاد زنده یاد دکتر غلامحسین دانشی

برای فصلنامه آموزش مهندسی ایران فقدان یک همکار گرامی، صمیمی و بسیار دوست داشتنی که منبع الهام بسیاری از آموزه‌های علمی، حرفه‌ای، آموزشی، فرهنگی و تاریخی بود باور نکردنی است.

اما واقعیت آن است که عمر کوتاه و چرخه زمان با سرعتی حیرت انگیز در جریان است. از لحظه‌ای که متولد می‌شویم، روز و ماه و سال لحظاتی هستند که ناپدید می‌شوند و برگشت ناپذیرند. بله عمر کوتاه است و سرنوشت همه ما آن است که دیر یا زود این جهان خاکی را به فرزندانمان واگذار کنیم. به نسل‌های آینده که بایستی در جهانی بهتر از آنچه مادران و پدران آنها در آن زندگی کرده‌اند، بسر برند. چنین آرزو و آرمانی هنگامی تحقق می‌یابد که هر انسانی برای نسل‌های بعد از خود پیامی را به یادگار گذارد. دکتر دانشی پیام‌های زیادی را برای نسل‌های آینده کشورمان به یادگار گذاشت. دستاوردهای زندگانی او بسیار زیاد بودند.

استاد دکتر غلامحسین دانشی در سال ۱۳۲۲ در شهر مقدس مشهد متولد شدند. ایشان در سال ۱۳۳۵ با درجه فوق لیسانس مکانیک از دانشکده فنی دانشگاه تهران فارغ التحصیل شدند. وی در سال ۱۳۴۹ M.S.C و در سال ۱۳۵۰ دکتری خود را از دانشگاه منچستر

انگلستان دریافت داشت. ایشان از سال ۱۳۵۱ تا کنون در دانشکده مهندسی و علم مواد دانشگاه صنعتی شریف به پژوهش و تدریس دروس متالورژی مکانیکی، علم و مهندسی مواد اشتغال داشته و از طرف این دانشگاه به عنوان استاد برجسته برگزیده شده‌اند. ایشان دو دوره فرصت مطالعاتی خود را در دانشگاه کمبریج گذرانیده‌اند. استاد دارای عناوین و مسئولیت‌های اجرایی بسیاری در زمینه‌های علمی، مهندسی و فرهنگی بوده‌اند، از جمله مدیریت ۷ ساله کتابخانه مرکزی و ۴ ساله ریاست دانشکده مهندسی و علم مواد در دانشگاه صنعتی شریف، مهندس مکانیک برجسته کشور از طرف انجمن مهندسين مکانیک ایران و انجمن مهندسين متالورژی ایران، هیئت تحریریه مجله مهندسی متالورژی، مدیر گروه آموزش، عضو هیئت مدیره و از بنیانگذاران انجمن مهندسين متالورژی ایران و عضو و رئیس شاخه مواد و معدن فرهنگستان علوم ایران. دکتر دانشی از زمره استادانی است که علم و عمل را در خدمت جامعه ما قرار داده و در توسعه ارتباط صنعت و دانشگاه بسیار کوشا بوده‌اند. بسیاری از استادان و مهندسان برجسته کشور در حوزه شکل دادن فلزات از شاگردان استاد بوده‌اند و نقش پیشرو و برجسته ایشان در ایجاد زیر بنایی علمی در صنعت شکل دادن فلزات و ارتقاء جامعه متالورژی کشور انکارناپذیر است. در زمینه تاریخ فن در یافتن جایگاه متالورژی و مهندسی مواد در ادبیات پارسی، پژوهشگری ممتاز بوده‌اند که این پژوهش‌ها به صورت مقالات متعددی در فصلنامه آموزش مهندسی به چاپ رسیده است.

دکتر دانشی به عنوان یک دانشمند متعهد به جامعه خود علاوه بر حوزه‌های تخصصی حرفه‌ای، به مسائل فرهنگی و اجتماعی توجه عمیق و نگرشی جامع داشتند. از نظر تخصصی، بدون تردید ایشان پدر شکل دادن فلزات در ایران بودند.

شادروان همواره حضوری فعال در انجمن‌های علمی و تخصصی کشور داشتند و اکثراً موضوع سخنرانی‌های ایشان یافتن هویت گمشده ایرانی در ادبیات پارسی بود. در سال‌های اخیر اگرچه بیماری تن استاد را بسیار رنجور ساخته بود، اما هیچ‌گونه کاستی در نگرش پر امید ایشان به زندگی دیده نشد. شگفتا که در آخرین کنگره انجمن مهندسين متالورژی

کشور که چند ماه پیش در زادگاه ایشان و در دانشگاه فردوسی مشهد برگزار شد، شروع گردهمایی با سخن ایشان آغاز و در سخنرانی اختتامیه نیز استاد، مقاله‌ای ارائه دادند. هرگز جلسات حداقل دو هفته یکبار فرهنگستان علوم ایران را در ۱۲ سال گذشته فراموش نمی‌کردند و همواره با ارائه نظرهای ارزنده و پربار خود رهگشای دیگر اعضای بودند. پس از درگذشت ایشان در توصیف او دوستان این‌گونه بیان می‌کردند: آرام، کم ادعا و متین بودند و الگوی تحمل سختی‌ها و از نظر حرفه‌ای و اجتماعی بسیار متعهد بودند. برای دانشجویانشان الگوی بسیار مناسبی بودند. دکتر دانشی واقعاً یک اسطوره بود. اگرچه دکتر دانشی از میان ما رفته است، اما ما خاطرات گرانبهای او را حفظ خواهیم کرد. بدون تردید، روانشاد دکتر دانشی یکی از موفق‌ترین استادان ایرانی در تقویت پیوند صنعت و دانشگاه بود. سعی همیشگی او بر این بود تا همواره بتواند استنباط و آگاهی‌های علمی را در ترازوی تجربه و یافته‌های تجربی را با معیارهای علمی مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد. شادروان دکتر دانشی دارای دانش و خلاقیت بالا در کار حرفه‌ای، حسن شهرت در سلوک، عالی‌طبع و بسیار والا همت بود.

غلامحسین که عزیز و دل‌بند خانواده، دوستان، همکاران و انبوهی از دوستان خود بود، اگرچه جهان فانی را بدرود گفت و به معبود پیوست، اما ما خاطرات او را حفظ خواهیم کرد.

روحش شاد و یادش همواره گرامی باد.

هیئت تحریریه